

C++/CLI zh segédlet

Nagy Dániel

November 2019

Tartalomjegyzék

0.1. Használati útmutató	2
1. CLI sajátosságok	3
1.1. Referencia osztály és <code>property</code> -k	3
1.1.1. <code>property</code> -k	3
1.1.2. Példa egy referencia osztályra	3
1.2. Dinamikus managed memórafoglalás	3
1.3. Az <code>override</code> specifier	3
1.4. Hibakezelés	4
1.5. Öröklődés	4
1.6. Az <code>interface</code> -ek	4
2. Tárolók	6
2.1. List tároló	6
2.2. Array tároló	6
3. Stringek és fájlok	7
3.1. <code>String</code> osztály	7
3.2. <code>StreamReader</code> osztály	7
3.3. <code>StreamWriter</code> osztály	7
3.4. <code>String::Format</code> függvény	8
4. Vezérlők	8
4.1. <code>Label</code> vezérlő	8
4.2. <code>Button</code> vezérlő	8
4.3. <code>RadioButton</code> vezérlő	8
4.4. <code>CheckBox</code> vezérlő	9
4.5. <code>TextBox</code> vezérlő	9
4.6. <code>NumericUpDown</code> vezérlő	9
4.7. <code>TrackBar</code> vezérlő	9
4.8. <code>ComboBox</code> vezérlő	10
4.9. <code>ListBox</code> vezérlő	10
4.10. <code>OpenFileDialog</code> vezérlő	10
4.11. <code>SaveFileDialog</code> vezérlő	11
4.12. <code>ContextMenuStrip</code> vezérlő	11
4.13. <code>MenuStrip</code> vezérlő	11
4.14. <code>Timer</code> vezérlő	11

5. Chartok/Plotok	12
5.1. ChartArea referencia osztály	12
5.2. Series referencia osztály	12
6. Grafika	13
6.1. Graphics osztály	13
6.1.1. Transzformációk	14
6.1.2. Rajz metódusok	14
6.2. Bitmap osztály	14
6.3. PictureBox vezérlő	14
6.4. Pen osztály	14
6.5. SolidBrush osztály	15
6.6. Color osztály	15
6.7. Matrix osztály	15
6.8. Grafika példa	15
7. 3D grafika	16
8. Egyéb	17
8.1. MouseClick event	17
8.2. Random osztály	18
8.3. Math namespace	18
8.4. Convert namespace	18

0.1. Használati útmutató

- Ne olvasd végig! Akkor vedd elő ha programozás közben elakadtál, a tartalomjegyzőkből keresd ki a szükséges dolgot, majd menj az adott oldalra! Remélem a struktúra egyértelmű lett.
- A példakódok csak *kódrészletek*, egész kódot nem tettem bele, hogy ne kelljen senkinek 100 oldalt kinyomtatnia. Ezért nem kell meglepődni ha esetleg valami nincs előre definiálva vagy ilyesmi, próbáltam elkerülni ezt, de előfordulhat.
- A táblázatok szerintem bemutatásra szorulnak, vegyük példának a 4.14 résznél leírt `Timer` vezérlőt, amihez a `timer1` objektum tartozik.
 - **Property** ez új példa az 1.1.1 alatt. A lényeg hogy ezeket a következő módon érjük el: `timer1->Interval = 200`; amikor beállítjuk vagy `int intervals = timer->Interval`; ha lekérjük.
 - **Method** ez talán nem új, tagfüggvényt jelent. A következő módon érjük el a metódusokat¹: `timer1->Start()`;
 - **Event** ezeket ne hozzuk létre kézzel mi. Jobb klikk a vezérlőre, majd **Properties** jobb oldalt beugrik az ablak, ott válasszuk ki az **Events** fület (villámjel), keressük ki a nekünk szükséges eventet, és dupla kattintással legenerálja a VisualStudio.

¹Itt hozzá kell tenni hogy természetesen lehetnek argumentumai a függvénynek és a visszatérési értékek is vannak, de ez itt éppen `void`

1. CLI sajátosságok

1.1. Referencia osztály és property-k

1.1.1. property-k

1. Referencia osztályon belül

2. `property` létrehozása:

```
|| property int Ertek 1  
|| { kifejtes... } 2
```

3. `set` és `get` függvények:

```
|| int get() {return this->ertek; } 1  
|| void set(int ertek) {this->ertek = ertek; } 2
```

1.1.2. Példa egy referencia osztályra

```
ref class sikidom 1  
{ 2  
private: 3  
    String ^ nev; //a referenciat ^ jeloli 4  
    double oldalhossz; 5  
public: 6  
    sikidom(String ^ nev, double oldalhossz){ 7  
        this->nev = nev; 8  
        this->oldalhossz = oldalhossz; 9  
    } 10  
    //irhato es olvashato property 11  
    property double Oldalhossz{ 12  
        double get() { return this->oldalhossz; } 13  
        void set(double oldalhossz) { this->oldalhossz = oldalhossz; } 14  
    }; 15  
    // csak olvashato property (set hianyzik) 16  
    property String ^ Nev{ 17  
        String ^ get() { return this->nev; } 18  
    }; 19  
}; 20
```

1.2. Dinamikus managelt memóriefoglalás

Memóriefoglalás a `gcnew` operátorral:

```
|| String ^ s = gcnew String("Hello"); 1
```

1.3. Az override specifier

Létező függvények felüldefiniálása. Egy tipikus példa:

```
String ^ ToString() override           1
{                                       2
    String ^ s = gcnew String("Hello_world"); 3
    return String;                       4
}                                       5
```

Így a ToString metódus úgy fog viselkedni ahogy mi szeretnénk.

1.4. Hibakezelés

Hibakezelés a `try`, `catch` blokkal. Például hogyha rossz inputot kap a programunk.

```
try                                     1
{                                       2
    //itt pl a ToDouble-nal lephet fel hiba 3
    double t = Convert::ToDouble(textBox1->Text); 4
}                                       5
catch (Exception ^ e)                 6
{                                       7
    MessageBox::Show("Message:␣" + e->Message, "Hiba"); // hiba kijelzese 8
}                                       9
```

1.5. Öröklődés

Csak *egy* osztályból lehet örököltetni egyszerre. Örököltessük az 1.1.2. részben leírt kódot:

```
ref class Test: sikidom                1
{                                       2
private:                                3
    double magassag;                    4
public:                                  5
    Test(String ^ nev,double oldalhossz,double magassag): 6
        sikidom(nev,oldalhossz), magassag(magassag){}; 7
};                                       8
```

1.6. Az interface-ek

Hogyha szeretnénk, hogy egy class több helyről is örökölhessen tulajdonságokat. Öröklődés után a benne található `property`-ket és metódusokat *ki kell fejteni*. Minden adattag `public`!

```
interface class sikidom                1
{                                       2
    property String ^nev;                3
    double ker();                        4
    property double ter                   5
    {                                     6
        double get();                    7
    };                                    8
};                                       9
```

Létrehozunk egy 2D pontokat tároló osztályt.

```

ref class p2D
{
private:
    double x, y;
public:
    property double X
    {
        double get() { return x; }
        void set(double x) { this->x = x; }
    }
    property double Y
    {
        double get() { return y; }
        void set(double y) { this->y = y; }
    }
};

```

Öröklődés, interface és osztály egyszerre:

```

ref class kor : p2D, sikidom
{
private:
    double r;
public:
    kor(double x, double y, double r) : r(r)
    {
        X = x;
        Y = y;
        nev = "Kor";
    }
    // sikidom osztalybol orokolt elemek
    virtual property String ^ nev;
    virtual property double ter
    {
        double get() { return r * r* 3.14; }
    };
    virtual double ker()
    {
        return 2 * r* 3.14;
    }
};

```

2. Tárolók

2.1. List tároló

Ez egy dinamikusan bővíthető lista, hasonlít a Native C++os Vector tárolóhoz.

A `System::Collections::Generic` névterületen található.

<code>List<type>(int meret)</code>	Constructor	Adott típusú lista létrehozása, ami adott memóriát foglal le
<code>Add(type adat)</code>	Method	Elem hozzáadása a listához
<code>RemoveAt(int index)</code>	Method	Adott indexű elem eltávolítása
<code>Clear()</code>	Method	Összes elem törlése a listáról
<code>type [int index]</code>	Method	indexelés pl <code>int elem = list[3]</code>
<code>int Count</code>	Property	Elemszám a listában
<code>int Capacity</code>	Property	Maximális elemszám a listában újraméretezés nélkül

Példa: néhány művelet a listákkal

```
List<double>^ a = gcnew List<double>(5);           1
//5 elemet szeretnek majd a listaba tenni      2
Console::WriteLine(a->Count); //0-t kapunk      3
//elemek hozzaadasa                             4
a->Add(1.0); a->Add(2.3); a->Add(-3.2); a->Add(1e10); a->Add(20.); 5
                                                6
Console::WriteLine(a->Count); //mostmar 5 elem van 7
Console::WriteLine(a->IndexOf(2.3)); //1et ad vissza 8
a->RemoveAt(3); //1e10 torlese a listarol      9
Console::WriteLine(a[3]); //20at ir ki         10
a->Clear();                                     11
```

2.2. Array tároló

Statikus listák, úgy használjuk őket mint a C/C++ tömböket. Lehetnek több dimenziósak is, ezt a **rank** adja meg.

<code>List<type,rank>(int meret)</code>	Constructor	Adott típusú lista létrehozása, adott elemszámmal
<code>type [int index]</code>	Method	indexelés pl <code>int elem = list[3]</code> , rögtön használható
<code>int Length</code>	Property	A lista hossza

Példa: Egy 10×10 -es array létrehozása, és feltöltése.

```
array<double, 2> ^ c = gcnew array<double, 2>(10,10); 1
for (int i = 0; i < 10; i++)                          2
{                                                       3
    for (int j = 0; j < 10; j++)                       4
    {                                                 5
        //indexeles                                   6
        c[i, j] = i * 10 + j;                         7
    }                                               8
}                                                   9
int hossz = c->Length; //hossz 100 lesz             10
```

3. Stringek és fájlok

3.1. String osztály

String(String)	Constructor, String inicializálása
int Contains(String)	tartalmaz-e adott substringet, visszatérés a substring pozíciója
String Replace(String mit,String mire)	mit cseréljen le mire
String += String	Stringek egymás után fűzése
Array<String ^ > Split(char elv)	String darabolása listába, adott karakternél
String Substring(int kezd,int hossz)	Részlet kiszedése, adott kezdettel és hosszal
String IndexOf(char c)	Megkeresi a c karakter <i>első</i> előfordulását
String LastIndexOf(char c)	Megkeresi a c karakter <i>utolsó</i> előfordulását

1. táblázat. Metódusok a `String` osztályban

Példa: Fájlnev átírása a kiterjesztés előtt. `adatok.txt` → `adatok_output.txt`

```
String ^ filename = gcnew String("3.felev/prog/adatok.txt");           1
int pos = filename->LastIndexOf("."); //itt biztos a lastIndexOf kell! 2
String ^ saveFilename = filename->Substring(0, pos)                   3
                        + "_output" + filename->Substring(pos);         4
```

3.2. StreamReader osztály

Fájlok beolvasására alkalmas. A `System::IO` névterületen helyezkedik el.

StreamReader(String ^ fnev)	Constructor	Melyik fájlt olvassa be
EndOfStream	Property	<code>true</code> ha a fájl vége amúgy <code>false</code>
String ^ ReadLine()	Method	Sor beolvasása egy <code>String</code> -be
Close()	Method	A fájl bezárása

Példa: Fájl beolvasása

```
String ^ filename = gcnew String("hello.txt");                       1
StreamReader ^ sr = gcnew StreamReader(filename); //fajl megnyit      2
while (!sr->EndOfStream)                                             3
{                                                                      4
    String ^ sor = sr->ReadLine(); //sor beolvas                       5
    Console::WriteLine(sor); //sorok kiirasa konzolra                 6
}                                                                      7
sr->Close() //fajl bezar                                             8
```

3.3. StreamWriter osztály

Fájlba írásra alkalmas. A `System::IO` névterületen helyezkedik el.

StreamWriter(String ^ fnev)	Constructor	Melyik fájlt olvassa be
WriteLine(String ^)	Method	Egy adott <code>String</code> -et kiir a fájlba
Flush()	Method	Minden adatot kiment a fájlba
Close()	Method	A fájl bezárása

3.4. String::Format függvény

A C-ben megszokott String formázás. Az idézőjelen belül kapcsos zárójelbe kerülnek az argumentumok, amiket szeretnénk kiírni a megadott helyre. A tizedesjegyek száma is állítható {0:f3} az f mögé kerülő számmal. <https://www.tutlane.com/tutorial/csharp/csharp-string-format-method>

Példa: Formázott String kiírása fájlba:

```
StreamWriter ^ sw = gcnew StreamWriter("kimenet.txt");           1
sw->WriteLine(String::Format("{0:f3}\t{1:f3}\t{2:f2}\t",         2
                             adatsor->a, adatsor->b, adatsor->c)); 3
sw->Flush();                                                    4
sw->Close();                                                    5
```

4. Vezérlők

Minden vezérlőhöz az alábbiak tartoznak:

1. Properties (Tulajdonságok) pl.: Szöveg, betűtípus, szín, méret...
2. Events (Események) pl.: Gombnyomás, megváltozik a szöveg stb...
3. Methods (Metódusok) függvények a vezérlőhöz pl.: Grafika objektum elkérése

4.1. Label vezérlő

Szöveg megjelenítésére alkalmas, a felhasználó nem írhatja át.

Text	Property	A megjelenő szöveg, String formátum
Font	Property	Betűtípus beállítások

4.2. Button vezérlő

Gomb, a felhasználó meg tudja nyomni.

Text	Property	A megjelenő szöveg, String formátum
Click	Event	A gomb megnyomásához tartozó esemény

4.3. RadioButton vezérlő

Egyszerre egy **RadioButton** lehet kiválasztva. Célszerű egy **Panel**-en elhelyezni az összetartozó **RadioButton**-öket, így minden **Panel**-en egy ki lehet jelölve.

Text	Property	A megjelenő szöveg, String formátum
bool Checked	Property	true ha be van jelölve a doboz, egyébként false
CheckedChanged	Event	A kijelölés megváltozásához tartozó esemény

4.4. CheckBox vezérlő

Olyan vezérlők, amelyekből egyszerre többet is kiválaszthat a felhasználó.

Text	Property	A megjelenő szöveg, String formátum
bool Checked	Property	true ha be van jelölve a doboz, egyébként false
CheckedChanged	Event	A kijelölés megváltozásához tartozó esemény

4.5. TextBox vezérlő

A felhasználó egysoros szöveget írhat be ebbe a vezérlőbe.

Text	Property	A megjelenő szöveg, String formátum, így tudjuk lekérni
TextChanged	Event	Ha a szöveg a dobozban megváltozik
SelectionStart	Property	A kurzor helye, ha <code>=Text->Length</code> akkor a végén lesz

Példa: TextBoxA vezérlőbe, ha `,` karaktert írunk lecseréli `.` karakterre.

```
System::Void textBoxA_TextChanged(System::Object^ sender, System::EventArgs^ e) 1
{ 2
    if (textBoxA->Text->Contains(",")) 3
    { 4
        textBoxA->Text = textBoxA->Text->Replace(',','.'); 5
        //kurzor jo helyre allitasa 6
        textBoxA->SelectionStart = textBoxA->Text->Length; 7
    } 8
} 9
```

4.6. NumericUpDown vezérlő

Számok bekérésére megfelelő, a számok **Decimal** formátumban kérhetőek le. Lehet kézzel is állítani fel és le, a lépésköz, és korlátok is megadhatóak.

Minimum	Property	Az alsó korlát
Maximum	Property	A felső korlát
Decimal Value	Property	A jelenleg tárolt érték Decimal formátumban
DecimalPlaces	Property	Megjelenő helyi értékek száma
Increment	Property	Gombnyomásra ennyit nő/csökken az érték.

4.7. TrackBar vezérlő

Csúszka, amit a felhasználó bizonyos értékekre állíthat be.

Minimum	Property	Az alsó korlát
Maximum	Property	A felső korlát
int Value	Property	A jelenleg tárolt érték int formátumban
TickFrequency	Property	A beosztások gyakorisága

4.8. ComboBox vezérlő

Legördülő listás vezérlő, ahol a felhasználó egy elemet tud kiválasztani

Items->Add(String ^ mit)	Method	Ezzel lehet elemet hozzáadni a listához
Items->Remove(String ^ mit)	Method	Ezzel lehet egy adott nevű elemet eltávolítani
Items->Remove(int index)	Method	Ezzel lehet egy adott <i>indexű</i> elemet eltávolítani
Items->Count	Property	Tartalmazott elemek száma
int SelectedIndex	Property	A kijelölt indexe, <code>set()</code> és <code>get()</code> -el is rendelkezik
DropDownStyle	Property	DropDownList akkor nem írható be bármi
String Text	Property	A beírt szöveg (DropDown módban)
SelectedIndexChanged	Event	Érzekeli ha új elem lett kiválasztva

4.9. ListBox vezérlő

Több sort tartalmaz, ahol a felhasználó kiválaszhat egy sort. Célszerű ezzel párhuzamosan az adatokat egy listában tárolni (ami már a számértékeket tárolja), mert ez a vezérlő csak String típusokat tárol!

Items	Property	A tartalmazott elemek listája, <i>indexelhető!</i>
Items->Add(String ^ mit)	Method	Ezzel lehet elemet hozzáadni a listához
Items->Count	Property	Tartalmazott elemek száma
SelectedIndex	Property	A kijelölt indexe, <code>set()</code> és <code>get()</code> -el is rendelkezik, <code>int</code> típusú
Click	Event	Érzekeli ha rákattintottak a vezérlőre
DoubleClick	Event	Érzekeli ha duplán kattintottak a vezérlőre
SelectedIndexChanged	Event	Érzekeli ha új elem lett kiválasztva

4.10. OpenFileDialog vezérlő

Fájlok kiválasztására alkalmas, hogyha majd meg akarjuk őket nyitni.

FileName	Property	Megjelenő fájlnev, majd ide kerül a kiválasztott név is!
Filter	Property	Beírhatunk támogatott fájl típusokat
ShowDialog()	Method	Felugrik az ablak, <code>System::Windows::Forms::DialogResult</code> a visszatérési érték

Példa: Létező fájl nevének bekérése OpenFileDialog-al

```
openFileDialog1->FileName = ""; 1
openFileDialog1->Filter = "Adatfajlok_(*.txt)|*.txt"; //igy lehet pl .txt-re szurni 2
System::Windows::Forms::DialogResult valasz = openFileDialog1->ShowDialog(); 3
//ha a felhasznalo OK-ot nyomott 4
if (System::Windows::Forms::DialogResult::OK == valasz) 5
{ 6
    filename = openFileDialog1->FileName; 7
    //filename fajlt valasztotta a felhasznalo 8
} 9
```

4.11. SaveFileDialog vezérlő

Fájlokat tudunk elmenteni ezzel a vezérlővel.

FileName	Property	Megjelenő fájlnev, majd ide kerül a kiválasztott név is!
Filter	Property	Beírhatunk támogatott fájl típusokat
ShowDialog()	Method	Felugrik az ablak, System::Windows::Forms::DialogResult a visszatérési érték

4.12. ContextMenuStrip vezérlő

Jobb egérekattintán hatására felugró menü, lehet rajta kiválasztható és kattintható elem. *Fontos* hogy hozzá kell rendelni egy vezérlőhöz vagy a formhoz!

Példa: ContextMenuStrip hozzárendelése a formhoz.

```
|| this->ContextMenuStrip = contextMenuStrip1; 1
```

Az adatokat a ContextMenuStrip-re kézzel vigyük fel. A kattintás eseményt az adott elemre való dupla kattintással célszerű létrehozni. A következő táblázat az *egy adott elemhez tartozó* Property és Eventeket tartalmazza.

OnClick	Property	Ha true akkor ha rákattintunk a pipa megjelenik/eltűnik
bool Checked	Property	Be van-e pipálva az adott elem
Click	Event	Rákattintottak az elemre

Példa: az Alma elem kipipálásának ellenőrzése a hozzá tartozó almaToolStripMenuItem objektumon keresztül.

```
|| bool allapot = almaToolStripMenuItem->Checked; 1
```

4.13. MenuStrip vezérlő

Felső sorban lévő menü, lehet rajta kiválasztható és kattintható elem. Az adatokat a MenuStrip-re kézzel vigyük fel. A kattintás eseményt az adott elemre való dupla kattintással célszerű létrehozni. A következő táblázat az *egy adott elemhez tartozó* Property és Eventeket tartalmazza.

OnClick	Property	Ha true akkor ha rákattintunk a pipa megjelenik/eltűnik
bool Checked	Property	Be van-e pipálva az adott elem
Click	Event	Rákattintottak az elemre

Példa: a Felbontás elem kipipálásának ellenőrzése a hozzá tartozó felbontasToolStripMenuItem objektumon keresztül.

```
|| bool allapot = felbontasToolStripMenuItem->Checked; 1
```

4.14. Timer vezérlő

Megadott időközönként meghívja a Tick eseményt, ha elindítottuk.

Interval	Property	Tick események gyakorisága millisec mértékegységben
Start()	Method	Elindítja a Timer-t
Stop()	Method	Leállítja a Timer-t
Tick	Event	Az esemény ami adott időnként meghívódik

5. Chartok/Plotok

Az ehhez tartozó vezérlő: `Chart`. A szükséges osztályok a `System::Windows::Forms::DataVisualization::Charting` namespace-n találhatóak.

<code>Series</code>	Property	Adatsorokat tartalmazza
<code>ChartArea</code>	Property	A diagramterület formázása
<code>Color BackColor</code>	Property	A diagram háttérszíne
<code>Color Legends[i]->Text</code>	Property	i. adatsorhoz megjelenő szöveg
<code>Color Legends[i]->BackColor</code>	Property	A jelmagyarázat háttérszíne

5.1. ChartArea referencia osztály

A `Chart` vezérlőhöz tartozik. Ez az a terület, ahol a sorozatok ki lesznek rajzolva.

<code>String AxisX->Title</code>	Property	Az x tengely neve
<code>double AxisX->Minimum</code>	Property	Minimum érték a tengelyen
<code>double AxisX->Maximum</code>	Property	Maximum érték a tengelyen
<code>double AxisX->Interval</code>	Property	Beosztások gyakorisága
<code>Color BackColor</code>	Property	Háttérszín pl: <code>Color::Transparent</code>
<code>Clear</code>	Method	Minden eddigi beállítás törlése

5.2. Series referencia osztály

A `Chart` vezérlőhöz tartozik. Ezek a `Chart`-on megjelenő adatsorok.

<code>String ChartArea</code>	Property	Itt lehet megadni hogy melyik <code>ChartArea</code> -hoz tartozzon
<code>ChartType</code>	Property	Pont/vonal: <code>SeriesChartType::Point/Line</code>
<code>Color Color</code>	Property	A vonal/marker színe
<code>int MarkerSize</code>	Property	A pontok mérete <code>SeriesChartType::Point</code> esetén
<code>Points->AddXY(double x,double y)</code>	Method	x és y értékek hozzáadása a grafikonhoz
<code>Points->Add(double y)</code>	Method	y érték hozzáadása a grafikonhoz (x = 0,1,2...)
<code>Clear</code>	Method	Minden eddigi beállítás törlése

Példa: Egy egyszerű `Chart` elkészítése, ha rányomunk egy gombra.

```
private: System::Void buttonRajzol_Click(System::Object^ sender, System::EventArgs^ e) 1
{                                                                                               2
    //eddigi sorozatok es teruletek torlese                                                    3
    chart1->Series->Clear();                                                                    4
    chart1->ChartAreas->Clear();                                                                5
                                                                                               6
    //hatterek atlatszora allitasa                                                            7
    chart1->BackColor = Color::Transparent;                                                    8
    chart1->Legends[0]->BackColor = Color::Transparent;                                       9
                                                                                               10
    //igy több lapot is hozzáadhatunk                                                         11
    ChartArea ^ charea = chart1->ChartAreas->Add("Lap1");                                       12
    //elkerjük a chart1 chartAreas objektumát (ez nem kötelező)                             13
    charea->AxisX->Title = "X";                                                                14
    //chart1->ChartAreas["Lap1"]->AxisX->Title = "X"; szinten jó lenne                       15
```

```

charea->AxisY->Title = "Y";
//charea->AxisX->LabelStyle->Format = "{0.00}ms"; //tengely formazasa

//range beallitas
charea->AxisX->Interval = 1;
charea->AxisX->Maximum = 0;
charea->AxisX->Minimum = 10;
charea->BackColor = Color::White;

//sorozat létrehozás (szinten nem kotelezo)
Series ^ kijelolt = chart1->Series->Add("Adatok");
kijelolt->ChartArea = "Lap1"; //ezen a chartArea-n lesz
kijelolt->ChartType = SeriesChartType::Point;
kijelolt->Color = Color::Black;
kijelolt->MarkerSize = 0;
for(int i = 0; i < Xvals->Count; i++)
{
    kijelolt->Points->AddXY(Xvals[i], Yvals[i]);
}
}

```

6. Grafika

A grafikával kapcsolatos osztályok és függvények a `System::Drawing::Drawing2D` névterületen találhatóak. A grafika készítés több módon is lehetséges:

1. Egy tetszőleges vezérlőre rajzolással, pl: `Panel`, az adott vezérlő `Graphics` objektumának az elkérésével.
2. Form grafika objektumának az elkérésével
3. `Bitmap`-re rajzolással, ez kimenethető lesz, és akkor frissítjük a megjelenítést amikor mi szeretnénk, nem lesz vibráló kép. *Ezt célszerű használni!*

A továbbiakban a 3. módszer lesz használva! A grafika készítés lépesei:

1. `Graphics` ^ objektum definiálása, lehetőleg globálisan!
2. Egy `Bitmap` objektum létrehozása, amire a rajz készül majd
3. A `Graphics` objektum elkérése a `Bitmap`-tól a `Graphics::FromImage(Bitmap)` függvénnyel.
4. Az eddigi dolgok felülírása a `Graphics->Clear(Color)` függvénnyel.
5. Az összes transzformáció visszaállítása a `Graphics->ResetTransform()` függvénnyel.
6. `Bitmap` kiküldése egy `PictureBox` vezérlőre

Ezután egy teljesen üres objektumot kapunk, amire nyugodtan elkezdhetünk rajzolni.

6.1. Graphics osztály

A grafika osztály, aminek a segítségével a rajzolás történik, tartalmazza az origót és a tengelyeket, van rengeteg beépített metódus a transzformációkhoz és a rajzoláshoz.

6.1.1. Transzformációk

A transzformációk segítségével a koordinátaarendszert eltolhatjuk a nekünk megfelelő helyre, így lényegesen könnyebben tudunk rajzolni.

<code>ScaleTransform(float x,float y)</code>	Method	Átskálázás x és y irányba, a megadott faktorról
<code>TranslateTransform(float x,float y)</code>	Method	Origó eltolása x és y értékekkel a tengelyek mentén
<code>RotateTransform(float angle)</code>	Method	Jobbkéz szabály szerint elforgatja a megadott mátrixot a megadott fokkal
<code>ResetTransform()</code>	Method	Alaphelyzetbe állítás

6.1.2. Rajz metódusok

<code>Clear()</code>		Rajzterület letörlése egy színnel
<code>DrawLine(Pen, Point, Point)</code>		Két pont összekötése vonallal.
<code>DrawRectangle(Pen,int x, int y1 int w, int h)</code>		Origó felőli pont ² (x,y) és szélesség, magasság (w,h)
<code>DrawEllipse(Pen,int x, int y, int w, int h)</code>		Bal felső pont (x,y) és szélessége, magassága a befoglaló téglalapnak (w,h)
<code>DrawPolygon(Pen, Point[])</code>		Sokszög rajzolása, Point[] egy array a csúcspontokkal
<code>DrawString(String, Font, Brush, Point)</code>		Adott String kirajzolása, adott Point helyre.
<code>DrawImage(Bitmap, int x, int y)</code>		Kép rajzolása adott (x,y) helyre.

A legtöbb Draw metódusnak létezik Fill párja, a különbség hogy Pen helyett egy Brush objektumot kell átadni.

6.2. Bitmap osztály

Egy kép tárolására alkalmas osztály

<code>Bitmap(String ^ fajlnev)</code>	Constructor	Egy képfájl inicializálása
<code>Bitmap(int width, int height)</code>	Constructor	Üres Bitmap megadott méretekkel

6.3. PictureBox vezérlő

Kép megjelenítésére alkalmas vezérlő.

<code>int Height</code>	Property	A PictureBox magassága
<code>int Width</code>	Property	A PictureBox szélessége
<code>Image</code>	Property	A megjelenő kép, átadhatunk Bitmap, Image formátumot

6.4. Pen osztály

Toll, amivel vonalakat tudunk húzni a grafika objektumon.

<code>Pen(Color)</code>	Constructor	Toll létrehozása megadott színnel
<code>Color Color</code>	Property	A toll színe
<code>float Width</code>	Property	A toll vastagsága
<code>DashStyle</code>	Property	A vonal típusa a DashStyle enum-ból.

6.5. SolidBrush osztály

Ecset, ami egy adott színnel kitölti a rajzlap megadott régióit.

<code>SolidBrush(Color)</code>	Constructor	Ecset létrehozása megadott színnel
<code>Color Color</code>	Property	Az ecset színe

6.6. Color osztály

Egy osztály amely rengeteg különböző előre definiált színt tartalmaz, de sajátot is létrehozhatunk. A legtöbb rajzzal kapcsolatos osztálynak szüksége van `Color` propertyre.

<code>Color::Red</code>	Piros szín, rengeteg féle másik van
<code>Color::Transparent</code>	Átlátszó szín
<code>Color::FromArgb(int red, int green, int blue)</code>	Saját RGB szín

6.7. Matrix osztály

Egy 3×3 mátrixot tartalmaz amely valami transzformációt ír le. Nem kell magunknak kiszámolni a mátrix elemeit. A transzformációkat függvényekkel végezhetjük el. A `System::Drawing::Drawing2D` névterületen helyezkedik el.

<code>Matrix()</code>	Constructor	Egységmátrix létrehozása
<code>Rotate(float angle)</code>	Method	Jobbkéz szabály szerint elforgatja a megadott mátrixot a megadott fokkal
<code>Scale(float x, float y)</code>	Method	Átskálázás x és y irányba, a megadott faktorial
<code>Translate(float x, float y)</code>	Method	Origó eltolása x és y értékekkel a tengelyek mentén
<code>Reset()</code>	Method	Egységmátrix visszaállítása

6.8. Grafika példa

```
using namespace System::Drawing::Drawing2D;           1
...                                                    2
int rudVastagsag = 20;                                3
int szelTavolsag = 30;                                4
Bitmap ^ rajz;                                        5
Graphics ^ gr;                                        6
                                                       7
void formload(...)                                    8
{                                                       9
    ...                                                10
    //gcnew csak egyszer!                               11
    rajz = gcnew Bitmap(width, height);                12
    ...                                                13
}                                                       14
/*                                                       15
Ket rud rajzolasa a kepernyo(pictureBox1) ket szelere 16
*/                                                       17
void rajzol()                                         18
{                                                       19
    //meretek                                           20
```

```

int width = pictureBox1->Width;           21
int height = pictureBox1->Height;         22
                                           23
//rajzeszkozok                             24
gr = Graphics::FromImage(rajz);           25
Pen ^ vekony = gcnw Pen(Color::Black);    26
vekony->Width = 2;                          27
                                           28

//hatter torol                             29
gr->Clear(Color::White);                   30
gr->ResetTransform();                       31
                                           32

//origo bal also sarokba transzformal     33
gr->TranslateTransform(0, (float)height);  34
gr->ScaleTransform(1.0f, -1.0f);           35
                                           36

//szelso rudak                             37
gr->DrawRectangle(vekony, szelTavolsag, 1, rudVastagsag, height-2); 38
gr->DrawRectangle(vekony, width-rudVastagsag-szelTavlsag, 1,      39
                 rudVastagsag, height - 2);                       40
                                           41

//rajz megjelenitese                       42
pictureBox1->Image = rajz;                 43
                                           44
}

```

7. 3D grafika

Ehhez a <http://delta.inflab.bme.hu/~szakaly/mmsz/> oldalon, a 7. gyakorlat alatt található kódra lesz szükség. Ez tartalmazza a számunkra szükséges vetítési módokat. Nekünk elég a vetítés osztályokból objektumot készíteni, majd ezt átadni a Draw3DLine függvénynek. A függvény:

```

Draw3DLine(Graphics ^ grafika, Pen ^ toll, p3D ^ A, p3D ^ B,           1
            Vetites ^ vetitesmod, WindowViewPort ^ windowViewPort)  2

```

- grafika, objektum amire a rajz készül
- toll, amivel rajzolunk
- A egyik végpont
- B másik végpont
- vetitesmod, a kiválasztott vetítésmód (Cavalier, Izometrikus, Centrális)
- windowViewPort, transzformáció ami megfelelő helyre teszi a rajzot.

Példa: 3D koordinátatengelyek rajzolása

```

//transzformaciok definialasa           1
auto cavalier = gcnw Axonometrikus(0.5, 1, 1, 45, 0, 0); //cavalier  2
auto cent = gcnw Centralis(2); // centralis 3

```



```

auto izo = gcnew Axonometrikus(1, 1, 1, 30, 30, 0); // izometrikus           4
                                           5
//windowviewport, origo kozepre helyezese, nagyitas nelkul           6
int width = pictureBox1->Width;                                           7
int height = pictureBox1->Height;                                         8
auto wv = gcnew WindowViewport(width / 2, height / 2 + 50, 1);           9
                                           10
//rajz es grafika elkeszítése                                         11
auto rajz = gcnew Bitmap(width, height);                                  12
gr = Graphics::FromImage(rajz);                                          13
gr->Clear(Color::White);                                                 14
                                           15
//toll defíniálása                                                    16
Pen ^ toll = gcnew Pen(Color::Black, 2.0);                               17
                                           18
//koordináta-rendszer                                                19
p3D ^ origo = gcnew p3D(0.f, 0.f, 0.f);                                   20
p3D ^ xmax = gcnew p3D(200.f, 0.f, 0.f);                                 21
p3D ^ ymax = gcnew p3D(0.f, 200.f, 0.f);                                 22
p3D ^ zmax = gcnew p3D(0.f, 0.f, 200.f);                                 23
                                           24
//koordináta tengelyek                                              25
Draw3DLine(gr, toll, origo, xmax, cavalier, wv);                         26
Draw3DLine(gr, toll, origo, ymax, cavalier, wv);                         27
Draw3DLine(gr, toll, origo, zmax, cavalier, wv);                         28
                                           29
//kirajzol                                                            30
pictureBox1->Image = rajz;                                               31

```

8. Egyéb

8.1. MouseClick event

Érzékelhetjük ha a felhasználó megnyom egy gombot, szinte bármely vezérlőhöz rendelhetjük. A koordinátákat az X és Y property-k adják meg, a vezérlő saját koordináta rendszerében. Tehát ha `this` objektumon nézzük a kattintást, de a koordinátákkal egy `PictureBox` objektumra rajzolunk, az katasztrófa lesz.

Példa: A kattintás helyének elkapása a `pictureBox1` vezérlőn.

```

Void pictureBox1_MouseClick(System::Object^ sender,                       1
System::Windows::Forms::MouseEventArgs^ e)                             2
{                                                                           3
    if (e->Button == System::Windows::Forms::MouseButtons::Left) //bal gomb 4
    {                                                                           5
        csinald_ ezt();                                                       6
    }                                                                           7
    else if (e->Button == System::Windows::Forms::MouseButtons::Right) //jobb gomb 8
    {                                                                           9
        csinald azt();                                                       10
    }                                                                           11
}

```

8.2. Random osztály

Random számok generálására.

<code>Next(int min, int max)</code>	Method	Két határ közé eső random szám
<code>Next(int max)</code>	Method	Random szám max értékkel

Példa: Random szám generálása

```
|| Random ^ rand = gnew Random();           1
|| int szam = rand->Next(10);               2
```

8.3. Math namespace

Matematikai műveletek a `System::Math` névterület alatt.

Példa: $\sin \pi$ meghatározása

```
|| double ertek = Math::Sin(Math::PI);      1
```

8.4. Convert namespace

A konvertáló függvények a `System::Convert` névterület alatt találhatóak. Az összes függvény `To...` (bármilyen) alakú, szinte bármit tudnak bármibe konvertálni.³

Példa: szövegből `double` kiszedése.

```
|| String ^ szoveg = gnew String("1.2345"); 1
|| double ertek = Convert::ToDouble(szoveg); 2
```

³Azért ezzel óvatósan, `String`, `double`, `float`, `int` a többit hagyjuk.